

**អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក)**

**គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ**

**កំណែលើកទី ៨**

**ថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦**

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| <b>សេចក្តីសង្ខេប</b> .....                                         | 2  |
| <b>I. សេចក្តីផ្តើម</b> .....                                       | 3  |
| <b>II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់ផែនការធានាចម្រើន</b> .....           | 8  |
| <b>III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត</b> .....                        | 10 |
| <b>IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ</b> .....                               | 15 |
| ក. សំណុំរឿង០០២/០២.....                                             | 16 |
| ខ. បទចោទដែលនៅសេសសល់/ការចោទប្រកាន់តាមអង្គហេតុ ក្នុងសំណុំរឿង០០២..... | 18 |
| គ. សំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤.....                                | 19 |
| <b>V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ</b> .....                          | 19 |
| ក. សំណុំរឿង០០២/០១.....                                             | 20 |
| ខ. សំណុំរឿង០០២/០២.....                                             | 23 |
| <b>VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន</b> .....                                 | 23 |

ឧបសម្ព័ន្ធ ៖ តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុកសម្រាប់ការបញ្ចប់ផែនការ ដែលរួមមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ។

**កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកអាន ៖**

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការ អវតក កំពុងតែមានការកែសម្រួលរៀងរាល់មួយត្រីមាសម្តង ក្នុងគោលបំណងរៀបចំផែនការ។ មាតិកានៃគម្រោងនេះ រួមមានការប៉ាន់ប្រមាណនូវពេលវេលាសម្រាប់សំណុំរឿង ដែលនៅសេសសល់ នៃ អ.វ.ត.ក គិតត្រឹមពេលនៃការកែសម្រួលនេះ។ កត្តាមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានការវិវត្ត នៃដំណើរការនីតិវិធី គឺអាចមានឥទ្ធិពលទៅលើការប៉ាន់ប្រមាណទុកទាំងនេះ។ ហេតុដូច្នេះ ពេលវេលាដែលគ្រោងទុកទាំងឡាយ មិនផ្ទុះបញ្ចាំងតម្រូវការតាមផ្លូវច្បាប់ទៅលើព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗខុសៗ គ្នានឹងត្រូវសម្រេចនៅពេលណានោះឡើយ។

**សេចក្តីសង្ខេប**

គម្រោងបញ្ចប់ផែនការសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះ”) ត្រូវបានរៀបចំឡើងជាដំបូងនៅខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៤ ដោយឆ្លងកាត់ការពិគ្រោះពិភាក្សាយោបល់ពីសំណាក់ការិយាល័យរដ្ឋបាល ជាមួយនឹងចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះផ្សេងៗ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទិននឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគាត់។ នេះគឺជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រចាំត្រីមាសទី៨ នៃ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះដែលផុតនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦។

សំណុំរឿង ០០២/០១ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗដែលបានគ្រោងទុក ត្រូវ បានសម្រេច នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបញ្ចប់សវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខចាប់ពីថ្ងៃទី១៦ ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។ បច្ចុប្បន្ន អង្គជំនុំជម្រះកំពុងពិភាក្សាសម្រេច និងធានាឱ្យបានត្រឹមត្រូវសាលដីកាបណ្តឹងសាទុក្ខ។ ដោយ អវត្តមាន ដោយមូលហេតុសុខភាព និង ការចាកចេញនូវទីប្រឹក្សាសំខាន់ៗម្នាក់ដែលចូលរួមរៀបចំសាលដីកានេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានកែសម្រួលពេលវេលាសម្រាប់ការប្រកាសសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៦។

នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីសវនាការក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ សវនាការលើភស្តុតាងបានវិវត្តទៅមុខ ដោយបានចាប់ផ្តើមប្រធានបទទី ៤ ពោលគឺ ស្តីពីមន្ទីរសន្តិសុខនិងការបោសសំអាតផ្ទៃក្នុងដែលរួមមាន បទចោទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម។ ពុំមានការប្រែប្រួលដល់គម្រោងពេលវេលាសវនាការដែលបានដឹងមុននោះទេនៅក្នុងបច្ចុប្បន្នភាពនៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះ។

ទន្ទឹមនឹងនេះក៏មានការរីកចម្រើនច្រើនក្នុងរយៈពេលត្រីមាសចុងក្រោយនេះ ក្នុងផ្នែកស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤។ អា អាន ត្រូវបានចោទប្រកាន់មួយផ្នែក នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៥។ នៅពេលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ អា អាន ត្រូវសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិចោទពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិបន្ថែមទៀត។ សំណើសុំមោឃភាពដែលបានដាក់ពេលថ្មីៗនេះក្នុងករណីប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ថែម អាចនឹង ពន្យារពេលដល់ការចេញដីកាដោះស្រាយ រហូតដល់៣ខែ ក្នុងសំណុំរឿងរបស់គាត់។

លំហូរនៃគម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ក្នុងគោលបំណងដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងអំពី ស្ថានភាពនៃដំណើរការនីតិវិធីតុលាការគិតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦។

**I. សេចក្តីផ្តើម**

១ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ”) បានចាប់ផ្តើមដំណើរការរបស់ ខ្លួននៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៦ និងបានដំណើរពេញលេញបន្ទាប់ពីការអនុម័តវិធានផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧។ អាណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ គឺដើម្បីកាត់សេចក្តី “មេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់កម្ពុជាប្រជា ធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុតចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ទៅលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សធម៌ និងទម្លាប់អន្តរជាតិ ព្រមទាំងការ រំលោភលើអនុសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ហើយដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី ១៧ ខែ មេសា ដល់ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩”<sup>១</sup>។

២ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការនេះបានបរិយាយយ៉ាងលម្អិតដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងបរិបទនៃសេចក្តី សម្រេចរបស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ A/RES/68/247B ដែលក្នុងចំណោមបញ្ហា ផ្សេងៗទៀត បានកំណត់អាណត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញឱ្យរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចប់ ដោយមាន ផែនទីបង្ហាញផ្លូវច្បាស់លាស់មួយ<sup>២</sup>។ ឯកសារនេះធ្វើឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដោយមានការ ពិគ្រោះយោបល់តាមរយៈការិយាល័យរដ្ឋបាលជាមួយចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូង និងអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអំពីការទទួល ខុសត្រូវរបស់ពួកគេ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញគិតទុកជាមុនថានៅពេលខាងមុខខ្លួននឹងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ផែនការបញ្ចប់នេះរៀងរាល់ត្រីមាស។ ឯកសារនេះគឺជាកំណែលើកទី៨ ប្រចាំត្រីមាសនៃគម្រោង

<sup>១</sup> កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទាក់ទងនឹងការកាត់សេចក្តីនៅក្រោមច្បាប់កម្ពុជា នូវឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

<sup>២</sup> នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចដែលនោះ មហាសន្និបាត អ.ស.ប បានស្នើឱ្យមាន “ការពិនិត្យយ៉ាងម៉ត់ចត់ទៅលើការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់ អ.វ.ត.ក នៅពេលអនាគតសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៥ និងឆ្នាំខាងមុខទៀត”។ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចលេខ A/RES/68/247B ដែលអនុម័តដោយមហាសន្និបាត អ.ស.ប នៅថ្ងៃទី ៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤។ “កម្មវត្ថុពិសេសនានាទាក់ទងនឹងថវិកាសម្រាប់ កម្មវិធីរយៈពេល២ឆ្នាំម្តង ២០១៤-២០១៥” B, I, កថាខណ្ឌទី៨។

បញ្ចប់ផែនការ ហើយបានបញ្ចូលនូវការកែតម្រូវដែលចាំបាច់នានា ដោយផ្អែកលើការវិវត្តនៃដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការដែលកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរវាងថ្ងៃទី ១ ខែ មករា ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦។

៣ ឯកសារនេះផ្ដោតជាពិសេសលើការវិវត្តន៍នាពេលថ្មីៗនេះ នៅក្នុងសំណុំរឿងដែលនៅសេសសល់ទាំងបីដែលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក និងផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីប្រភេទនៃរឿងក្តី ព្រមទាំងស្ថានភាពនៃសំណុំរឿងទាំងនោះ ព្រមទាំងជំហាននានាដែលត្រូវបំពេញ មុនពេលកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវតុលាការទាក់ទងនឹងសំណុំរឿងកំពុងរង់ចាំបច្ចុប្បន្ននៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បញ្ចប់ជាស្ថាពរតាមផ្លូវច្បាប់។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានថ្លែងជាសាធារណៈថា នឹងពុំមានសំណុំរឿងបន្ថែមទៀតទេបន្ទាប់ពីសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤<sup>៣</sup>។ ហេតុនេះ សំណុំរឿងដែលមាននាពេលនេះគឺជាសំណុំរឿងសរុបដែល អ.វ.ត.ក ត្រូវចាត់ការតាមនីតិវិធី។

៤ មកដល់ពេលនេះអង្គជំនុំជម្រះបានបំបែកបទចោទនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ទៅជាសវនាការតូចៗចំនួនពីរ ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសាលក្រមនៅក្នុងសវនាការដំណាក់កាលទីមួយ ដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញកំណត់ឈ្មោះ សំណុំរឿងថា សំណុំរឿង០០២/០១ នៅថ្ងៃទី ៧ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ប្រឆាំងនឹង នួន ជា និង ខៀវ សំផន។ ជនជាប់ចោទពីរនាក់ទៀតនៅក្នុងរឿងក្តី គឺ អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣ និងថ្ងៃទី ២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៥ ហេតុនេះហើយ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងពួកគេត្រូវបានរំលត់។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានរកឃើញថា ខៀវ សំផន និង នួន ជា មានពិរុទ្ធភាពពីបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងអំឡុងថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ថ្ងៃទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៧ និងត្រូវបាន

<sup>3</sup> សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្តីទី៖ អំពីការដាក់ជូននូវដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរថ្មីៗ ចំនួន ២ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ([www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC\\_Act\\_Int\\_Co\\_Prosecutor\\_8\\_Sep\\_2009\\_\(Eng\).pdf](http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC_Act_Int_Co_Prosecutor_8_Sep_2009_(Eng).pdf))។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍សាធារណៈដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១២ ([www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC%20OCP%205%20June%202012%20En.pdf](http://www.eccc.gov.kh/sites/default/files/media/ECCC%20OCP%205%20June%202012%20En.pdf)) និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបន្ទុកការងាររបស់ អ.វ.ត.ក ចេញផ្សាយថ្ងៃទី ២៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤ (<http://www.eccc.gov.kh/en/articles/statement-international-co-prosecutor-regarding-eccc-caseload>)។

ផ្ដន្ទាទោសម្នាក់ៗឱ្យជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។ ទាំង នួន ជា និង ខៀវ សំផន បានដាក់បណ្ដឹង សាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមសាលាដំបូងក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានដាក់ បណ្ដឹងសាទុក្ខកម្រិតត្រឹមតែស្នើសុំ សេចក្ដីប្រកាសជាប្រយោជន៍ទៅលើការអនុវត្តទម្រង់ទូលាយ បំផុតនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមដែលហៅថា JCE III ជាទម្រង់ទទួលខុសត្រូវមួយនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំ ជម្រះវិសាមញ្ញ។

- ៥ ដំណើរការនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ កំពុងតែអនុវត្ត។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការ កំពូលបានដំណើរការសវនាការលើបណ្ដឹងសាទុក្ខលើកដំបូងរបស់ខ្លួននៅថ្ងៃទី ២ ទី ៣ និង ទី ៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ហើយសវនាការលើបណ្ដឹងសាទុក្ខបន្ថែមទៀត ដំណើរការ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥និងសវនាការបណ្ដឹងសាទុក្ខចុងក្រោយនៅចន្លោះថ្ងៃទី១៦ ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។
- ៦ ការជំនុំជម្រះទីពីរកំពុងដំណើរការក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដែលអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញដាក់ឈ្មោះថា សំណុំរឿង ០០២/០២ គឺផ្ដោតលើជម្រើសតំណាងបទចោទមួយចំនួនដែលនៅសល់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ ចោទទាំងពីរនាក់។ បទចោទទាំងនោះរួមមាន៖ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម លើប្រធានបទ ការប្រព្រឹត្តិលើ ចាម វៀតណាម និងពុទ្ធសាសនិក អាពាហ៍ ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ រំលោភសេពសន្ថវៈ មន្ទីរសន្តិសុខនិង សហករណ៍ ។ សវនាការលើភស្តុតាងក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២ បានចាប់ផ្ដើមនៅថ្ងៃទី៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥។ នៅត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីចំនួន ៧៦ នាក់ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ៣៨ នាក់ និងអ្នកជំនាញ៣នាក់។ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយចំនួនត្រូវបានស្តាប់សក្ខីកម្មក្នុងអំឡុង ពេលពេលសវនាការដែលរៀបចំជាក់លាក់សម្រាប់ការស្តាប់សក្ខីកម្មស្តីពីការឈឺចាប់របស់ដើមបណ្ដឹង រដ្ឋប្បវេណីនៅតាមសហករណ៍ និងការដ្ឋាន ព្រមទាំងពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តិលើចាម និង វៀតណាម។
- ៧ បច្ចុប្បន្ន សំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ កំពុងតែស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនៅឡើយ។ សហ ចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិកំពុងតែស៊ើបអង្កេតយ៉ាងសកម្មទៅលើសំណុំរឿងទាំងនេះ ដែលពាក់ព័ន្ធ នឹងការចោទប្រកាន់ជនត្រូវចោទ៤នាក់។ មានការបន្តរីកចម្រើនជាច្រើន ទៅលើសំណុំរឿងទាំងពីរនេះ នៅក្នុងអំឡុងត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ២០១៦។ អា អាន ត្រូវបានចោទដោយផ្នែក នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា

ឆ្នាំ២០១៥ ហើយត្រូវបានចោទបន្ថែមទៀតនៅពេលចូលមកបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងម្តងទៀតនៅថ្ងៃទី១៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ ពីបទល្មើសសំខាន់ៗដែលនៅសល់ ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិយល់ឃើញថា មានភស្តុតាងច្បាស់លាស់និងស៊ីសង្វាក់។ រឿងក្តីប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ថែម ត្រូវបានបំបែកជាសំណុំរឿង០០៤/០១ នៅថ្ងៃទី ៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦។

៨ តាមរយៈការវិវត្តន៍ក្នុងត្រីមាសចុងក្រោយនេះ គម្រោងបញ្ចប់ផែនការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ មានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗចំនួន១២សម្រាប់សំណុំរឿងចំនួន៣ដែលអង្គជំនុំជម្រះនានាបានទទួល។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ដែលនៅសេសសល់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២<sup>៤</sup> និង ការព្យាករណ៍ដែលបន្តពាក់ព័ន្ធគឺ៖

- (i) ការចេញសាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ ២០១៦)
- (ii) ការបញ្ចប់សវនាការលើអង្គសេចក្តី ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦)
- (iii) សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ (ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៧)
- (iv) ការចេញសាលក្រមនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៧)
- (v) ពេលវេលាកំណត់នៃការដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ (ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៨) និង
- (vi) ការចេញសាលដីកានៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ប្រសិនបើមាន (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៩)

៩ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ សំណុំរឿង០០៤ និង សំណុំរឿង០០៤/០១ ព្រឹត្តិការណ៍ដាច់ដោយឡែក ត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដែលនៅសេសសល់ ហើយក្នុងករណីមានការចោទ

<sup>4</sup> នៅក្នុងករណីដែលសំណុំរឿង០០២ ត្រូវបានបំបែកបន្ថែមទៀតតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅលើវិសាលភាពនៃ សំណុំរឿង០០២/០២ ដែលរំពឹងថានឹងចេញនៅខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ វានឹងតម្រូវឱ្យមានសំណុំរឿង០០២/០៣។

ប្រកាន់នោះនឹងមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់បន្ថែមទៀតសម្រាប់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនិងបណ្តឹងសាទុក្ខ<sup>៥</sup>។  
ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់សម្រាប់ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតដែលបន្តនៅសេសសល់ គឺ៖

- (vii) សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ (ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៦)
- (viii) សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរដែលនៅសេសសល់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤  
(ត្រីមាសទី២ និង/ឬត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦ អាស្រ័យទៅលើការបំបែកកិច្ចនីតិវិធីណាមួយ) ។
- (ix) ការចេញដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ជាមួយនឹងសេចក្តីសម្រេច ថាតើបញ្ជូន  
រឿងទៅជម្រះ ឬក៏បញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី (ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦)។
- (x) ការចេញដីកាដោះស្រាយ(ឬច្រើន) ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ និង០០៤/០១ ជាមួយនឹងសេចក្តី  
សម្រេចថាតើ ត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី(នៅត្រីមាស៣ ឆ្នាំ២០១៦  
សម្រាប់សំណុំរឿង០០៤/០១ និង ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦ និង/ឬ ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧  
សម្រាប់សំណុំរឿង០០៤ អាស្រ័យលើថាតើសំណុំរឿងនឹងត្រូវបំបែក ឬអត់)។
- (xi) សេចក្តីសម្រេចដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ណាមួយប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ  
ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីក្នុង សំណុំ  
រឿងនោះ (ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ ។
- (xii) សេចក្តីសម្រេចដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ណាមួយប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ  
មួយ(ឬច្រើន)ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ថាតើត្រូវបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ច  
នីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿងនោះ(ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៧)

<sup>៥</sup> ដូចដែលកត់សម្គាល់ត្រង់កថាខណ្ឌទី៣៨ ខាងក្រោម ដោយសាស្ត្រានភាពនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ន នៅពេលនេះយើងមិនអាច  
ព្យាករណ៍នូវចំណុចពេលវេលាជាក់លាក់ទាក់ទងនឹងគ្រោងការជំនុំជម្រះក្តីបានឡើយ ។

**II. វិធានការដែលអាចជួយបញ្ចប់ផែនការធានាចម្រើន**

- ១០ ដំណើរការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ កន្លងទៅត្រូវបានរំខានដោយ អសន្តិសុខផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលចេះតែបន្តកើតមាន ដែលបណ្តាលឱ្យបុគ្គលិកចំនួនពីររូបបានបោះបង់ ការងារក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០១៣ ព្រមទាំងបុគ្គលិកចេញចូលពីមុខតំណែងដោយមិនសមហេតុផល។ ការ អនុម័តរបស់មហាសន្និបាតទៅលើឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់ឆ្នាំសារពើពន្ធគ្រប់ឆ្នាំ២០១៤-២០១៥សម្រាប់ភាគីអន្តរជាតិ នៃ អ.វ.ត.ក គឺជាវិធានការដ៏សំខាន់ដែលបានធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពដល់ស្ថានភាពថវិកា និងធ្វើឱ្យមាន ការផ្ដោតមូលហេតុលើការធ្វើឱ្យវិវត្តទៅមុខនៃអាណត្តិគុណការ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះភាគីជាតិវិញ ការលំបាក ផ្នែកលំហូរសាច់ប្រាក់ បាននាំឱ្យមានការពន្យារពេលបើកប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់បុគ្គលិក ជាតិនៅក្នុង អំឡុងពាក់កណ្តាលឆ្នាំ២០១៥ ដែលប៉ះពាល់ដល់ការផ្ដោតអារម្មណ៍ និងទឹកចិត្តបំពេញការងារ។
- ១១ ក្រោយពីមានការសម្រេចផ្តល់ការគាំទ្រពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី២៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ (សេចក្តីសម្រេចលេខ ៧០/២៤៨) ជាវិធានការពិសេស បានអនុញ្ញាតឱ្យអគ្គលេខាធិការសម្រេចកំណត់ទឹកប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១២,១ លានដុល្លារដើម្បី បន្ថែមបង្កប់ធនធានថវិកាស្ម័គ្រចិត្តរបស់ភាគីអន្តរជាតិ នៃ អ.វ.ត.ក សម្រាប់រយៈពេលគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ១ ខែមករា ដល់ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦។ សកម្មភាពទាន់ពេលវេលានេះនឹងជួយសម្រួលយ៉ាងសំខាន់ ដល់ប្រតិបត្តិការកុំឱ្យអាក់អន់នៅត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ ដោយបើកឱកាសឱ្យមានការវិវត្តសេវាថវិកា ស្ម័គ្រចិត្តបន្តទៀត។ ជាងនេះទៀត ការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការផ្តល់វិភាគទាន ដោយផ្ទាល់ម្តងទៀតគិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៥ដើម្បីចំណាយទៅលើប្រាក់បៀវត្សបុគ្គលិកជាតិខែដំបូង ក៏ ដូចជា ចំណាយប្រតិបត្តិការសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ គឺជាវិធានការបង្កប់ដ៏សំខាន់ដែលជួយដល់ប្រតិបត្តិការ បច្ចុប្បន្ន របស់ភាគីជាតិនៃអ.វ.ត.ក។ ដោយរួមបញ្ចូលគ្នាបែបនេះ វិធានការទាំងនេះធានាថាដំណាក់ កាលដែលមានទំហំការងារច្រើនបំផុតបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងកិច្ចការរបស់អ.វ.ត.ក គឺបន្តទទួលបាននូវការ យកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ចឆ្ពោះទៅឆ្នាំ២០១៦។ ការប៉ាន់ស្មានលើតារាងកំណត់ពេលវេលាខាងក្រោម ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកមូលដ្ឋានថា អង្គជំនុំជម្រះនិងការិយាល័យទាំងអស់មានបុគ្គលិកគ្រប់គ្រាន់ និង ថាកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីតាមផ្លូវគុណការ នឹងមិនត្រូវរំខានបន្ថែមទៀតដោយសារតែអសន្តិសុខផ្នែក

ហិរញ្ញវត្ថុ។ ប្រសិនបើអសន្តិសុខផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុលេចឡើង យើងអាចចាំបាច់ត្រូវកែសម្រួលតារាង ពេលវេលាឡើងវិញ។

១២ ការប៉ាន់ស្មាននានាលើគម្រោងបញ្ចប់ផែនការជំនុំជម្រះក្តីក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ បណ្តឹងសាទុក្ខ លើសំណុំរឿង០០២/០១ និង ការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ សន្មត់ថា សកម្មភាពទាំងអស់ នឹងបន្តអនុវត្តដំណាលគ្នា។ សហព្រះរាជអាជ្ញា ក៏នឹងចូលរួមក្នុងពេលជាមួយគ្នា ដែរនៅក្នុងការជំនុំជម្រះក្តី និង នីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ព្រមទាំងការស៊ើប អង្កេត និង ការរៀបចំ សារណាបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោលក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤។

១៣ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គនៃ អ.វ.ត.ក បានអនុម័តវិសោធនកម្មទៅលើវិធាន ផ្ទៃក្នុង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការកាត់បន្ថយទៅលើវិសាលភាពកិច្ចស៊ើបសួរល្អិតណាវិសាលភាពស៊ើបអង្កេត ដែលបានកាត់បន្ថយជាតំណាងឱ្យបទចោទ និងការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនសង្ស័យ តាម ការចោទប្រកាន់។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចកាត់បន្ថយវិសាលភាពនៃការ ជំនុំជម្រះក្តីដោយមិនរួមបញ្ចូលអង្គហេតុជាក់លាក់មួយចំនួនដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំ នុំជម្រះ។ វិសោធនកម្មទាំងនេះ ប្រសិនបើ អនុវត្តបាន គឺអាចពន្លឿនការបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីស៊ើបសួរ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបន្តរាយការណ៍ទៅលើថា តើវិធានថ្មីទាំងនេះអាចយកមកអនុវត្តដើម្បី ពង្រួញវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ ដែរឬយ៉ាងណា។

១៤ ក្នុងគោលបំណងបង្កើនសមត្ថភាពស៊ើបអង្កេតរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្រសួង យុត្តិធម៌ បានផ្តល់នីតិសម្បទាដល់មន្ត្រីច្បាប់អន្តរជាតិចំនួនប្រាំបួននាក់ ដើម្បីចុះធ្វើកំណត់ហេតុស្តាប់ ចម្លើយហើយកិច្ចការនេះជាធម្មតាគឺត្រូវបំពេញដោយអ្នកស៊ើបអង្កេតប៉ុណ្ណោះ។ ការបង្កើនសមត្ថភាព ក្នុងការចុះធ្វើកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយនេះ នឹងជំរុញឱ្យដំណាក់កាលស៊ើបសួរបានលឿន។ ជាងនេះ ទៀតសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបានចាប់អនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមនានា ដើម្បីបង្កើនធនធានមនុស្ស របស់ខ្លួនជាមួយនឹងបុគ្គលិកជំនាញក្រោមកម្ចីដែលមិនត្រូវសងវិញ និងកម្មសិក្សាការិបន្ថែមទៀត ដើម្បីបង្កើនផលិតផលនៃកិច្ចស៊ើបសួរ។ សមត្ថភាពបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរត្រូវបានបង្កើន ថែមទៀត នៅ ពេលដែលអ្នកស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិថ្មីប្តូរបានចូលបម្រើការងារនៅក្នុងការិយាល័យ សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតក្នុងត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៥។ អ្នកស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិថ្មីប្តូរបំពេញកិច្ចការនេះក្នុង

រយៈពេលបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបន្តទាក់ទងរដ្ឋជា សមាជិក និង អង្គការវិជ្ជាជីវៈនានាក្នុងគោលបំណងជ្រើសរើសអ្នកស៊ើបអង្កេតបន្ថែមមកបំពេញការងារជា បុគ្គលិកមិនយកប្រាក់កម្រៃ។

- ១៥ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានរក្សាទុកសេវាបកប្រែភាសាក្រៅក្របខ័ណ្ឌមួយចំនួន ដើម្បីជួយការងារ ការិយាល័យ និងអង្គជំនុំជម្រះ ដើម្បីធានាឱ្យមានសេវាបកប្រែភាសាបានទាន់ពេលវេលា។

**III. ផែនការបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត**

- ១៦ កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ ត្រូវបានផ្ដើមឡើងក្រោយពីមានដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យ ស៊ើបសួរដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិក៏បានដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមមួយចំនួនទៀត។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជាតិនិងអន្តរជាតិបានធ្វើកំណត់ហេតុខ្វែងយោបល់គ្នាទាក់ទងនឹងកិច្ចស៊ើប សួរក្នុងសំណុំរឿងទាំងនេះ ហើយកំពុងតែប្រកាន់យកវិធីសាស្ត្ររៀងៗខ្លួន។ ទោះជាមានទស្សនៈខុស គ្នាទៅលើបញ្ហាច្បាប់ និងបញ្ហាអង្គហេតុជាក់លាក់មួយចំនួនក៏ដោយ ក៏កិច្ចសហការវិជ្ជាជីវៈរវាងចៅ ក្រមទាំងពីររូបនៅតែបន្តមានលក្ខណៈប្រសើរដដែល។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ កំពុងតែ បំពេញកិច្ចស៊ើបសួរយ៉ាងសកម្មទៅលើការប្រព្រឹត្តិឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលបានចោទប្រកាន់ នៅក្នុង សំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤។

- ១៧ តារាងកំណត់ពេលវេលានៃការស៊ើបអង្កេតដែលកំពុងតែបន្ត ស្ថិតក្រោយឥទ្ធិពលនៃកត្តានានាដូចជា៖ ប្រភេទ និងភាពស្មុគស្មាញនៃរឿងក្តី ចំនួនសាក្សីដែលត្រូវផ្តល់សក្ខីកម្ម ចំនួនបេសកកម្មចុះដល់ទីកន្លែង ដែលតម្រូវឱ្យមានបុគ្គលិកមានគុណវុឌ្ឍិ និងសមត្ថភាពក្នុងការរក្សាទុកបុគ្គលិកដែលមានបទពិសោធន៍ និងការបង្ហាត់ដាក់ស្តែងនិងធនធានសម្ភារៈដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ។ នៅក្នុង បរិបទនេះ ជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការបញ្ជាក់ថា ការស៊ើបអង្កេតនានាមិនអាចអនុវត្តបាន ដូចគ្នានឹង ជាទៀងទាត់ទៅនៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ពេញមួយឆ្នាំតែម្តងដូចជានៅក្នុងបរិយាកាសដទៃទៀតដែរ។ ថ្ងៃឈប់សម្រាកបុណ្យជាតិមានចំនួនច្រើនហើយនៅអំឡុងពេលនោះបុគ្គលិកជំនួយការមិនមានពេល ជួយស្តាប់ចម្លើយឡើយ។ ជាងនេះទៀតនៅអំឡុងពេលរដូវកសិកម្មនិងច្រូតកាត់ សាក្សីសក្តានុពលកម្រ

នឹងផ្តល់ចម្លើយណាស់ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ទីតាំងដាច់ស្រយាលជាក់ស្តែងយើង មិនអាចទៅបំពេញ  
បេសកកម្មក្នុងអំឡុងពេលមួយចំនួនក្នុងរដូវវស្សា។

១៨ ចំនួនញាតិដែលដាក់ដោយភាគី និងពេលវេលាដែលតម្រូវដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះដើម្បីចេញសេចក្តី  
សម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាន់បង្ខំក៏ប៉ះពាល់ទៅលើក្របខ័ណ្ឌពេលវេលាដែរ។ ដោយមានកត្តា  
ប្រែប្រួលទាំងនេះ ការស្មានទុកជាមុននូវតារាងកំណត់ពេលវេលាអនុវត្តអាចផ្អែកលើបទពិសោធន៍  
កន្លងទៅ នៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ហើយមិនអាចចាត់ទុកឱ្យលើសពីការប្រមាណទុកមួយនោះ  
ឡើយ។ ជាការសំខាន់ផងដែរគឺត្រូវយល់ ថាកត្តាមួយចំនួនដូចរៀបរាប់ខាងលើពិតជាមិនអាចគ្រប់គ្រង  
បាន ហើយការធ្វើផែនការពេលវេលារបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក៏មានលក្ខណៈដូចគ្នាទៅតាម  
កាលៈទេសៈនោះដែរ។

១៩ ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទទួលបានអ្នកធ្វើការបន្ថែមពីសំណាក់រដ្ឋជាសមាជិក អ្នកហាត់  
ការ និង បុគ្គលដែលមានគុណវុឌ្ឍិខ្ពស់ ដែលធ្វើការដោយមិនយកកម្រៃ។ ប្រការនេះធ្វើឱ្យការិយាល័យ  
សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតងាយរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងករណីដែលបុគ្គលិកទាំងនោះត្រឡប់ទៅវិញ  
ហើយវាក៏ប៉ះពាល់ដល់លទ្ធភាពក្នុងការស្របយកបន្ទុកកិច្ចការបន្ថែមទៀតផងដែរ ដែលបន្ទុកកិច្ចការ  
នេះកើតចេញពីការដាក់ឯកសារតុលាការរបស់ភាគី និង/ឬ សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់  
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។ បុគ្គលិកមានបទពិសោធន៍មួយចំនួនបានលាលែងពីការងារនៅអំឡុងត្រីមាសទី១  
ឆ្នាំ២០១៦ ហើយការជ្រើសរើសនិងបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិកថ្មីគឺត្រូវការពេលវេលា។

២០ វិធានផ្ទៃក្នុងបញ្ញត្តិអំពីដំណាក់កាលនីតិវិធីផ្សេងៗ ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវអនុវត្តតាម ដើម្បី  
បំពេញឱ្យបានពេញលេញនូវដំណើរការស៊ើបអង្កេត។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវតែស៊ើបអង្កេត  
អង្គហេតុនានាដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យ  
ស៊ើបសួរបន្ថែមដែលដាក់ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា។ នៅពេលបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ សហចៅ ក្រម  
ស៊ើបអង្កេតអាចនឹងបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលនាំឱ្យបញ្ជាក់នូវការពិត។ នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់  
ពួកគេត្រូវបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដោយអនាគតិ។ ភាគីនានាអាចស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបំពេញ  
កិច្ចស៊ើបសួរជាក់លាក់មួយចំនួនហើយការណ៍នេះអាចតម្រូវឱ្យមានការកិច្ចការស៊ើបអង្កេតយ៉ាងច្រើន  
អាស្រ័យទៅលើករណីនោះ។ ការបដិសេធមិនពិចារណាលើសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ អាចនឹង

ត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ហើយផ្អែកលើ ពិសោធន៍កន្លងមកគឺថា អង្គជំនុំជម្រះអាច តម្រូវរហូតដល់៦ ខែ ដើម្បីសម្រេចទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បែបនេះ។ វាអាស្រ័យទៅលើអង្គសេចក្តី នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងលទ្ធផល ដែលសេចក្តីសម្រេចនានាអាចមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងច្រើនទៅលើ ការស៊ើបអង្កេតដែលកំពុងតែដំណើរការហើយវាបន្ថែមយ៉ាងច្រើនទៅលើពេលវេលាដែលចាំបាច់ដើម្បី បញ្ចប់កិច្ចការនេះ។ ករណីនេះ ដូចគ្នាទៅនឹងសំណើសុំមោឃភាព នៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទាក់ទិននឹង កិច្ចស៊ើបសួរ ដែលមិនរងការចោទប្រកាន់ថាមិនស្របច្បាប់ ពីព្រោះថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មិនមានអំណាចធ្វើមោឃភាពទៅលើកិច្ចស៊ើបសួររបស់ខ្លួនឯងបានឡើយ។

២១ នៅពេលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពិចារណាលើព្យាបា ការស៊ើបអង្កេតត្រូវបានបញ្ចប់ សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត ជូនដំណឹងដល់ភាគីទាំងអស់ដែលរយៈពេល១៥ថ្ងៃដើម្បីស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ បន្ថែមលើកំណត់ត្រាភាគីបោះបង់រយៈពេលនោះចោល។ ប្រសិនបើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សម្រេច បដិសេធចោលសំណើដែលបានដាក់ជូន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវតែចេញដីកាសម្រេចមួយដែល មានសំអាងហេតុ។ នៅក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចនេះ ភាគីទាំងអស់ អាចដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ ដូច្នេះ អាចមានការពន្យារពេលដែលមិនអាចស្មានបាន។ នៅពេលដែលរយៈពេលនេះបានផុតកំណត់ ត្រូវបានបោះបង់ចោល ឬបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលបានលើក ឡើងខាងលើត្រូវបានជំនុំជម្រះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងភ្លាមៗទៅឱ្យសហព្រះ រាជអាជ្ញា ដើម្បីចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរ និងមានសំអាងហេតុ និងបង្វិលសំណុំរឿងឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត នៅក្នុងរយៈ ពេល៤៥ថ្ងៃ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទ ត្រូវបានឃុំខ្លួន និងរយៈពេល៣ខែនៅក្នុងរឿងក្តីផ្សេងទៀត។ បច្ចុប្បន្ននេះពុំទាន់មានជនត្រូវចោទណាម្នាក់ត្រូវបានឃុំខ្លួននៅឡើយទេ។ ទាល់តែក្រោយពេលដំណាក់ កាលដែលលើកឡើងខាងលើនេះត្រូវបានបញ្ចប់ ទើបសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអាចនឹងចេញដីកា ដំណោះស្រាយ ថាតើត្រូវចោទប្រកាន់ជនត្រូវចោទ ដែលត្រូវបញ្ជូនជនត្រូវ ចោទទៅជំនុំជម្រះ ឬ ត្រូវទម្លាក់ចោលការចោទប្រកាន់។

២២ សហព្រះរាជអាជ្ញាអាចនឹងដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចំណែកឯដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តែក្នុងករណីដីកាដំណោះស្រាយបដិសេធន៍

ចោលការចោទប្រកាន់ និងក្នុងករណីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធ  
ចោលការចោទប្រកាន់នេះដែរ។ បន្ថែមពីលើនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានផ្តល់នូវសិទ្ធិឱ្យជនត្រូវចោទ  
ជំទាស់ នឹងធាតុផ្សំយុត្តាធិការនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយតាមរយៈបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍  
ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ត្រូវតែដាក់នៅក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងអំពីដីកា  
សម្រេចនេះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះអាចនឹងកែប្រែ ឬតម្កល់ដីកាដោះស្រាយនេះ។

- ២៣ ក្រោយពីមានការចោទប្រកាន់បន្ថែមនៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ប្រឆាំងនឹង  
មាស មុត ចេះតែបន្តទៅមុខ។ ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ យីម ទិត្យ បច្ចុប្បន្ន កំពុងតែចូលរួមយ៉ាងពេញ  
លេញក្នុងដំណើរការនីតិវិធីក្រោយពេលដែលមេធាវីការពារក្តីរបស់គាត់ត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិចូលពិនិត្យ  
សំណុំរឿង នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥។
- ២៤ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបង្គាប់ឱ្យបំបែកសំណុំរឿង អ៊ឹម ថែម  
ចេញពីសំណុំរឿង០០៤។ សំណុំរឿងថ្មីមួយលេខ ០០៤/០១ ត្រូវបានបង្កើត ហើយបច្ចុប្បន្ន សំណុំរឿង  
នេះកំពុងតែដំណើរការដាច់ដោយឡែកពីសំណុំរឿង០០៤។ ដំណាក់កាលនីតិវិធីបន្ទាប់ឆ្ពោះទៅចេញ  
ដីកាដោះស្រាយ គឺការបញ្ជូនសំណុំរឿង០០៤/០១ ទៅការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីពិនិត្យ  
និងចេញសេចក្តីសន្និដ្ឋានស្ថាពរ រួចហើយជូនមេធាវីការពារក្តីសម្រាប់ការឆ្លើយតប។ ប៉ុន្តែ សំណើសុំ  
មោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរត្រូវបានដាក់ក្នុងរឿងក្តីនេះ ហើយគេរំពឹងថាប្រការនេះនឹងធ្វើឱ្យមានការពន្យារ  
ពេលដល់ទៅ៣ខែ។
- ២៥ វិធីមួយដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៅតែពេញចិត្តបន្តអនុវត្តនៅក្នុងសំណុំរឿង០០៤ នោះ គឺ  
ការបំបែកសំណុំរឿង ចំពោះនីតិវិធីប្រឆាំងនឹង អោ អាន ខណៈពេលដែល ការស៊ើបអង្កេតជិត  
ដល់ទីបញ្ចប់។
- ២៦ ចាប់តាំងពីដំណាក់កាលដំបូងនៃការស៊ើបអង្កេតក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤មក មានការ  
ចុះទៅបំពេញបេសកកម្មចំនួន២២១លើក និងស្តាប់ចម្លើយសាក្សីចំនួន១២១១លើក។ នៅក្នុងអំឡុង  
ពេលត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០១៦ បានបំពេញបេសកកម្មចំនួន២០លើក ហើយស្តាប់ចម្លើយសាក្សីបាន១០២  
លើក ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាបានចុះអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា មួយមជ្ឈ

មណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាបានដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការបំប្លែងឯកសារសោតទស្សន៍ទាំងអស់ដែលមាននៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ទៅជាឯកសារឌីជីថល ក្នុងគោលបំណងដាក់ក្នុងសំណុំរឿង។

២៧ ការប៉ាន់ស្មានដ៏ល្អបំផុតដែល អាចផ្តល់ជូនបាននៅពេលនេះគឺ៖

- កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ ទាក់ទិននឹង មាស មុត នឹងត្រូវបញ្ចប់ ត្រឹមពាក់កណ្តាល ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ ២០១៦។
- កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៤ នឹងបញ្ចប់នៅចុងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ ជនត្រូវចោទ អោ អាន រួចហើយនឹងមានដីកាបំបែកសំណុំរឿង។ កិច្ចស៊ើបសួរលើករណី យឹម ទិត្យ នឹងបញ្ចប់ នៅចុងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៦។
- ដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៣ នឹងត្រូវចេញនៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ ២០១៦
- ដីកាដោះស្រាយក្នុងសំណុំរឿង០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ថែម នឹងត្រូវចេញនៅចុង ត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៦ ។
- ដីកាដោះស្រាយទាក់ទិននឹងបទចោទប្រឆាំងនឹង អោ អាន នឹងចេញនៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ ២០១៦។ ដីកាដោះស្រាយទាក់ទិននឹងបទចោទប្រឆាំងនឹង យឹម ទិត្យ នឹងចេញនៅ ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧។
- រាល់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនឹងត្រូវសម្រេចសេចក្តីដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៧ សម្រាប់សំណុំរឿង០០៣ និងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០១៧ សម្រាប់សំណុំរឿង០០៤។

២៨ ការប៉ាន់ប្រមាណពេលវេលាទាំងនេះនៅតែអាស្រ័យទៅលើកត្តាជាច្រើន ក្នុងនោះមានដូចដែលបានកំណត់កាលពីមុន ដូចជា៖ ពុំមានការចាកចេញ របស់បុគ្គលិកសំខាន់ៗ ថវិកាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ជ្រើសរើសបុគ្គលិកថ្មីនិងមានគុណវុឌ្ឍិ ទៅតាមតំណែងដែលនៅទំនេរ ការបកប្រែឯកសារ ទាន់ពេលវេលាសមត្ថភាពបកប្រែផ្ទាល់មាត់និងការធ្វើប្រតិចារិក គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បេសកកម្មនៅនៅតាម

មូលដ្ឋាន និង ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ដំណោះស្រាយទាន់ពេល វេលាទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង ការគាំទ្រពេញលេញពីសំណាក់នគរបាលយុត្តិធម៌ ។

**IV. ផែនការបញ្ចប់សវនាការ**

២៩ តារាងពេលវេលានៃការបញ្ចប់សវនាការត្រូវកំណត់ដោយកត្តានានាដូចជា៖ លក្ខណៈ និងភាពស្មុគស្មាញនៃសំណុំរឿង បញ្ហាសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទដែលមានវ័យចាស់ជរា ចំនួនសាក្សី ដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ ដែលត្រូវកោះហៅ ភាពទំនេរនិងរយៈពេលនៃការធ្វើសក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ទាំងនោះ ការបង្អាក់ជាក់ស្តែងនានាក្នុងការបំពេញកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ចំនួនព្យាបាលដាក់ដោយភាគី និងការពិនិត្យពិច័យផ្នែករដ្ឋបាលផ្សេងៗទៀត ក្នុងនោះរួមមានការបកប្រែផ្ទាល់មាត់បានត្រឹមត្រូវ និង ការបកប្រែឯកសារទាន់ពេលវេលា។ ដោយមានកត្តាប្រែប្រួលទាំងនេះ ការស្មានទុកជាមុននូវតារាង កំណត់ពេលវេលាអនុវត្តគ្រោងការ គឺផ្អែកលើបទពិសោធន៍កន្លងទៅ ទាំងនៅក្នុងអង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញ និងស្ថាប័នតុលាការប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះ។

៣០ ការប្រជុំរៀបចំសវនាការចំនួនមួយ ឬច្រើន តែងតែបានរៀបចំឡើងមុនពេលការចាប់ផ្តើមសវនាការ ជាក់ស្តែង។ សវនាការចាប់ផ្តើមដោយសវនាការបឋម។ នៅក្នុងសវនាការបឋមនេះ អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូង ពិចារណាទៅលើបញ្ជីសាក្សីសក្តានុពល និងអ្នកជំនាញ ដែលដាក់ជូនដោយភាគី ព្រមទាំងអញ្ជូតកម្ម លើកឡើងដោយភាគី ហើយភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចផ្តួចផ្តើមនូវចំណុច ជាក់លាក់អំពីសំណងដែលខ្លួនស្នើសុំ។ សវនាការលើអង្គសេចក្តីចាប់ផ្តើមដោយមានការធ្វើសេចក្តី សន្និដ្ឋានដោយសង្ខេបពីសំណាក់សហព្រះរាជអាជ្ញា ហើយជនជាប់ចោទអាចធ្វើការឆ្លើយតបដោយ សង្ខេបបាន មុនពេលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចាប់ផ្តើមតាំងសំណួរដល់ជនជាប់ចោទ ភាគីដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សី និងស្តាប់នូវការបង្ហាញភស្តុតាង។ សហព្រះរាជអាជ្ញាមានបន្ទុកបញ្ជាក់ អំពីពិរុទ្ធភាពរបស់ជនជាប់ចោទ។ ដើម្បីផ្ដន្ទាទោសជនជាប់ចោទអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវមាន ជំនឿ ដោយគ្មានវិមតិសង្ស័យអំពីពិរុទ្ធភាពរបស់ជនជាប់ចោទ។ ក្រោយពេលពិនិត្យភស្តុតាងទាំងអស់ រួចហើយ អង្គជំនុំជម្រះស្តាប់ការបិទកិច្ចពិភាក្សាដេញដោលពីសំណាក់ភាគី មុនពេលពិភាក្សាគ្នាជា សម្ងាត់ដើម្បីសម្រេចសេចក្តី។ ប្រសិនបើជនជាប់ចោទត្រូវផ្ដន្ទាទោស អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចទៅលើ

ទោសសមស្របដែលបានកំណត់នៅក្នុងសាលក្រមរបស់ខ្លួន។ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃជំហាននីតិវិធី ទាំងនេះទើបយើងកំណត់បាននូវព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់សវនាការនីមួយៗបាន។

**ក. សំណុំរឿង០០២/០២**

៣១ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីលើកស្ទួយតាងបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ដោយអង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវធ្វើសវនាការចំនួន៣ថ្ងៃក្នុងមួយសប្តាហ៍។ លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្ររបស់ជនជាប់ ចោទនៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៥បង្ហាញថា ការកំណត់៤ថ្ងៃក្នុង១សប្តាហ៍ជាការសមស្រប ដោយសវនាការ ពេលព្រឹកធ្វើឱ្យបានខ្លីបន្តិច។ ដូច្នេះអង្គជំនុំជម្រះបានត្រឡប់ទៅអនុវត្តតាមពេលកំណត់៤ថ្ងៃក្នុង១ សប្តាហ៍វិញ នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៥ ដែលជាការពន្លឿនដល់ការជំនុំជម្រះក្តី។ គិតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះបានស្តាប់ សក្ខីកម្មសាក្សីសរុបចំនួន៧៦ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសរុបចំនួន ៣៨ និង អ្នកជំនាញចំនួន៣នាក់ នៅលើប្រធានបទសហករណ៍ត្រាំកក់ (ក្នុងនោះរួមមាន មន្ទីរសន្តិសុខ ក្រាំងតាចាន់ និងការប្រព្រឹត្តិលើជនជាតិចាម) ការដ្ឋានទំនប់១មករា ការដ្ឋានព្រលានយន្តហោះ កំពង់ឆ្នាំង ការដ្ឋានទំនប់ត្រពាំងថ្ម និងការប្រព្រឹត្តិលើជនជាតិចាម និងជនជាតិវៀតណាម ព្រមទាំង មន្ទីរសន្តិសុខអូរស្វែង និងភ្នំស្រុក។ អង្គជំនុំជម្រះរំពឹងថានឹងចាប់ផ្តើមសវនាការលើកស្ទួយទាក់ទង នឹងស២១ ដែលជាមន្ទីរសន្តិសុខចុង ក្រោយគេបង្អស់ ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ នៅអំឡុង ត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០១៦។ បន្ទាប់មកនឹងមានសវនាការទាក់ទងនឹងប្រធានបទសវនាការដែលនៅ សេសសល់ មានជាអាទិ៍៖ ការដាក់បទបញ្ជាលើអាពាហ៍ពិពាហ៍ លក្ខណៈនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និង តួនាទីរបស់ជនជាប់ចោទ។

៣២ ចំនួនថ្ងៃសម្រាប់បើកនិងបញ្ចប់សវនាការពេញលេញ គឺអាចស្មានទុកបានក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ តែនៅពេល ចំនួនទូទៅនៃសាក្សី ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញ ដែលត្រូវកោះហៅ មានការ កំណត់ច្បាស់លាស់ហើយដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ សក្ខីកម្មសរុបចំនួន ២៦៥ ត្រូវបានស្នើ ឡើងដំបូងដោយភាគី។ សក្ខីកម្មសាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីថ្មីបន្ថែមចំនួន ៤៥ នាក់ទៀត ព្រមទាំងអ្នកជំនាញ១នាក់ ត្រូវបានស្នើឡើងចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះមកម៉្លេះ។ ការស្មាន ទុកពេលទាក់ទងនឹងសំណុំរឿង០០២/០២ គឺផ្អែកទៅលើការសន្មតថា សវនាការទី៧នឹងមានលក្ខណៈ

ស្មុគស្មាញ និងត្រូវការពេលវេលាដូចគ្នានឹងសវនាការ០០២/០១ ដែរ ប៉ុន្តែអាចខុសប្លែកពីគ្នាច្រើន នៅពេលដែលកត្តានេះត្រូវបានកំណត់ពេញលេញ។

៣៣ នៅក្នុងផែនការបញ្ចប់គម្រោងដែលធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើកមុន អង្គជំនុំជម្រះបានវាយតម្លៃនូវផល ប៉ះពាល់រួមកើតចេញពីពិហិការរបស់មេធាវីការពារក្តី នៅក្នុងត្រីមាសចុងក្រោយឆ្នាំ២០១៤ ការផ្អាក កិច្ចនីតិវិធីតុលាការសម្រាប់ពិនិត្យមើលការដាក់ បង្ហាញ ឯកសារពីសំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង ០០៤និងពេលវេលាដែលផ្តល់ជូនភាគីក្នុងការរៀបចំចូល រួមក្នុងសវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។ ទោះបីជាកត្តាទាំងនេះជារួមបណ្តាលឱ្យ មានការបាត់បង់ពេលវេលាសវនាការចំនួនជាង ៤ខែក៏ដោយ ប៉ុន្តែ ការរីកចម្រើនដែលអង្គជំនុំសម្រេច បាននៅក្នុងការការជំនុំជម្រះក្តីសំណុំរឿង ០០២/០២ ជាពិសេស រយៈពេល៦ខែដំបូងឆ្នាំ២០១៥ នោះ បានបង្កើតភាពចាំបាច់ក្នុងការរំកិលគ្រោង ការដែលរំពឹងទុកសម្រាប់បិទបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល និង ការចេញសាលក្រមក្នុងរយៈពេលកំណត់តែ៣ខែ ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងកិច្ចនីមួយៗ។ ចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើម សវនាការលើកស្ទួយ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០១៥មក ពុំឃើញមានសញ្ញាណនៃការធ្វើពិហិការពីសំណាក់ មេធាវីការពារក្តីក្នុងសវនាការសំណុំរឿង០០២/០២ឡើយ។

៣៤ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ចាំបាច់ត្រូវតែពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវស្ថានភាពសាជាថ្មី នៅពាក់ កណ្តាលឆ្នាំ២០១៦ ដើម្បីសម្រេចថាតើការព្យាករណ៍ទុកទាំងនេះនៅតែមានភាពសុក្រឹតដោយឈរលើ មូលដ្ឋាននៃស្ថានភាពជំនុំជម្រះក្តីនៅពេលនោះដែរឬយ៉ាងណា។ ជាការច្បាស់ណាស់ថាមុនពេលនោះ មានកត្តាមួយចំនួនដែលទំនងជាផ្តល់ផលប៉ះពាល់បន្ថែមទៀតដល់កាលវិភាគ។ ឧទាហរណ៍ ការដាក់ បង្ហាញឯកសារ បន្ថែមទៀតពីសំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤ ក៏គេប្រមើលឃើញផងដែរ ហើយអាចផ្អាកដំណើរការនីតិវិធីជាមិនខាន។ ត្រង់ចំណុចនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញថា ចម្លើយពាក់ព័ន្ធ ភាគច្រើន ពីសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ ដែលខ្លួនមានបច្ចុប្បន្ន ត្រូវបានដាក់បង្ហាញរួច ហើយនៅក្នុង សំណុំរឿង០០២/០២ ដូច្នេះ ការណ៍ការពន្យារពេលនៅថ្ងៃអនាគតដែលបណ្តាលមក ពីការដាក់បង្ហាញ ឯកសារបន្ថែម ទំនងជាមិនយូរដូចកាលពីឆ្នាំ២០១៥នោះទេ។

៣៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក៏បានចាត់វិធានការដើម្បីកម្រិតបន្ថែមលើដំណើរការដាក់បង្ហាញឯកសារ ដោយប្រកាសថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមានកាតព្វកិច្ចបន្តក្នុងការដាក់បង្ហាញចំពោះមេធាវីការពារក្តីនូវ

ភស្តុតាងដោះបន្ទុក ដែលមានសម្ភារៈឯកសារដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានដឹង ដែលអាចបញ្ជាក់អំពី ភាពគ្មានពិរុទ្ធភាព ឬសម្រាលដល់ពិរុទ្ធភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ឬដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ភាពអាចជឿ បាននៃភស្តុតាងដាក់បន្ទុក ហើយដោយក្នុងនោះ បង្គាប់ឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើសុំការទទួលយក យ៉ាងយូរបំផុតនៅត្រឹមខែមករា ឆ្នាំ២០១៦ នូវសម្ភារៈឯកសារសំណុំរឿង០០៣៧១០០៤ ដែលបាន ដាក់បង្ហាញមកទល់នឹងពេលនេះ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ ហើយដែលពួកគេមានបំណងយកជាមូល ដ្ឋានសំអាង។

៣៦ កក្កដាទៀត ដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងរយៈពេលជំនុំជម្រះក្តីដែលស្ថានទុកដែលអាចកើត ឡើងនៅ ពេលអនាគត រួមមានការប្រែប្រួលសុខភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ដែលតម្រូវឱ្យមាន ការកាត់បន្ថយ ចំនួនថ្ងៃសវនាការក្នុង១សប្តាហ៍និង/ឬរយៈពេលនៃថ្ងៃសវនាការនីមួយៗ ក៏ដូចជាភាពទំនេរ របស់សាក្សី និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកំពុងតែតាមដានស្ថានភាពសុខភាពរបស់ ជនជាប់ចោទជាប្រចាំ។ ថ្មីៗនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានចាត់តាំងអ្នកជំនាញវេជ្ជសាស្ត្រធ្វើការវាយតម្លៃ ផ្នែក រាងកាយ និងចិត្តសាស្ត្រ ទៅលើជនជាប់ចោទ និង វាយតម្លៃសម្បទារបស់ពួកគាត់ក្នុងការបន្ត ចូលរួមក្នុងនីតិវិធីសវនាការ។ បច្ចុប្បន្នកំពុងតែរៀបចំកាលវិភាគចំពោះការពិនិត្យលើសម្បទាដែលនឹង ធ្វើឡើងនៅចុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦។

៣៧ អង្គជំនុំជម្រះក៏បានសម្តែងការព្រួយបារម្ភបន្ថែមជូនចំពោះ ការិយាល័យ រដ្ឋបាលអំពីការបកប្រែ និង ភាពទំនងជាអាចមានការពន្យារពេលប្រសិនបើការព្រួយ បារម្ភទាំងនេះមិន ត្រូវបានដោះស្រាយ។ ការិយាល័យរដ្ឋបាលបានចាត់វិធានការនានាដើម្បីដោះស្រាយ បញ្ហានេះ និងបន្តពិនិត្យមើលបញ្ហានោះ ទៅតាមការវិវត្តជាក់ស្តែង។

**ខ. បទចោទដែលនៅសេសសល់/ការចោទប្រកាន់តាមអង្គហេតុ ក្នុងសំណុំរឿង០០២**

៣៨ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ប្រកាសផ្អាកដំណើរការនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទដែលនៅសល់ ដែលស្ថិតនៅក្រៅវិសាលភាពនៃ សំណុំរឿង០០២/០១ និង ០០២/០២ ដោយរង់ចាំសេចក្តីសម្រេចសមស្រប របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូង។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលលើកឡើងម្តងទៀតថាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានករណីកិច្ច

កាត់សេចក្តី ឬចេញសេចក្តីសម្រេចទៅលើបទចោទដែលនៅសល់ក្នុងសំណុំរឿង០០២ អនុលោមតាម ក្រមខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ និងជំរុញឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអនុវត្តទៅតាមករណីកិច្ចនេះ។ មកដល់ពេល នេះ អង្គជំនុំជម្រះពុំទាន់បានទទួលសំណើណាមួយទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះទេ។ បញ្ហានេះនៅតែស្ថិតក្នុង ការពិចារណាដដែល។

**គ. សំណុំរឿង០០៣ និង សំណុំរឿង០០៤**

៣៩ លុះត្រាតែមានសេចក្តីសម្រេចថា តើ សំណុំរឿង០០៣ និង/ឬ០០៤ ត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ទើបអាច ធ្វើការស្ថានទុកបានទៅលើរយៈពេលសម្រាប់បញ្ចប់ការជំនុំជម្រះក្តីទាំងនេះបាន។ ការវាយតម្លៃលើ ពេលវេលាដែលតម្រូវ អាចផ្អែកទៅលើចំនួនចុងចោទ ក៏ដូចជាចំនួន និងភាពស្មុគស្មាញនៃអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់នៃបទចោទ និងទីតាំងប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅ ជំនុំជម្រះ។

**V. ផែនការបញ្ចប់បណ្តឹងសាទុក្ខ**

៤០ ដើម្បីធ្វើការប៉ាន់ស្មានអំពីរយៈពេលសម្រាប់ដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ ដំណាក់កាលនៃបណ្តឹង សាទុក្ខធំៗចំនួនបីត្រូវតែញែកដូចតទៅ៖ ដំណាក់កាលទីមួយ គឺត្រូវការពេលវេលាសម្រាប់ដាក់ សារណារបស់ភាគីទាំងអស់។ អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង ភាគីត្រូវដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងពីបណ្តឹង សាទុក្ខក្នុងរយៈពេល៣០ ថ្ងៃក្រោយពីការប្រកាសសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ ក្នុង ករណីដែលមានបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយភាគីណាមួយ ភាគីដទៃទៀតមានរយៈពេលបន្ថែម១៥ ថ្ងៃទៀត ដើម្បីដាក់សេចក្តីសុំប្តឹងសាទុក្ខ។ វិធានផ្ទៃក្នុងចែងថាម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវដាក់ជូនសារណាបណ្តឹង សាទុក្ខក្នុងរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងពីការប្តឹងសាទុក្ខ។ ភាគីនឹងមាន រយៈពេល១០ថ្ងៃក្នុង ការដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ភាគីដទៃទៀត។ ប៉ុន្តែ កាលពីពេលកន្លងទៅ អង្គជំនុំជម្រះបានផ្តល់ជូនរយៈពេលបន្ថែមសមរម្យសម្រាប់ដាក់ចម្លើយតប។ ក្នុងអំឡុងពេលនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងស្រាវជ្រាវទៅលើបញ្ហាច្បាប់ និងអង្គហេតុដែល ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំខ្លួនពេញលេញសម្រាប់សវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខដែលជាដំណាក់កាលទីពីរ។ ដោយត្រូវគោរពតាមលក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ភាគីក៏មានសិទ្ធិស្នើសុំស្តាប់ភស្តុតាងបន្ថែមនៅក្នុងបណ្តឹង

សាទុក្ខ ដែលអាចតម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរៀបចំសវនាការពិនិត្យភស្តុតាង។ បណ្តឹង សាទុក្ខ ដែលភាគីធ្វើសារណាលើអង្គហេតុដោយផ្ទាល់មាត់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ អាចត្រូវបាន បង្គាប់ឱ្យធ្វើ នៅពេលណាភាគីបានដាក់សារណាទាំងអស់របស់ខ្លួន និងពិនិត្យដោយអង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូល និងនៅពេលមានការសម្រេចលើសំណើសុំភស្តុតាងបន្ថែមរួចហើយនោះ។ ដំណាក់ កាលទីបី គឺការពិភាក្សាសម្រេចក្រោយពេលសវនាការនោះ និងការរៀបចំចេញសាលដីកាលើបណ្តឹង សាទុក្ខ។

**ក. សំណុំរឿង០០២/០១**

៤១ ក្រុមមេធាវី នួន ជា និង ខៀវ សំផន បានជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខនៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ និង សារណាលើបណ្តឹងសាទុក្ខនៅថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ ដោយបាន ពង្រឹងមូលដ្ឋានបណ្តឹង សាទុក្ខចំនួន២២៣ (មេធាវីការពារក្តី នួន ជា) និង ១៤៨(មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន) ដែលក្តោប ឆ្លើរតែទាំងអស់ទៅ លើសំអាងហេតុនៅក្នុងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងសំណុំ រឿង ០០២/០១ ព្រមទាំង សេចក្តីសម្រេចនានារបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យ ប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ រហូតដល់ចេញសាលក្រមលើអង្គសេចក្តី។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ នៅថ្ងៃទី២៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៤ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏ បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខដែលស្នើសុំត្រឹមតែការ បំភ្លឺបញ្ជាក់ពីអង្គជំនុំជម្រះតុលាការ កំពូលទាក់ទិននឹងការអនុវត្តទម្រង់ទូលាយនៃសហឧក្រិដ្ឋកម្មរួម ដែលគេហៅថា “សហឧក្រិដ្ឋកម្មរួមទម្រង់ទី៣”។ សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខនោះត្រូវបានដាក់ដោយ សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៤។

៤២ សំណើបកប្រែជាភាសាខ្មែរ នៃសារណារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា និងសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតបទៅនឹងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់មេធាវីការពារក្តីត្រូវបានបញ្ចប់នៅក្នុង ខែសីហា និងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥។ សវនាការលើអង្គសេចក្តីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខមិនអាចកំណត់ ពេលវេលាបានទេ រហូតទាល់តែសារណា និងសារណាតបមានជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេសប្រាកដ។ ហេតុដូច្នេះកត្តាមួយទៀតដែលប៉ះពាល់យ៉ាង ខ្លាំងដល់ដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹង សាទុក្ខបានបង្ហាញឱ្យ ឃើញថាវា អាស្រ័យទៅលើការបកប្រែសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ជាពិសេសការបកប្រែពីភាសា អង់គ្លេសទៅភាសាខ្មែរ។

- ៤៣ បន្ថែមលើការដាក់សារណាលើអង្គសេចក្តីនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ ការណ៍ដែលថា មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានអនុវត្តសិទ្ធិផ្នែកនីតិវិធីយ៉ាងច្រើនរបស់គាត់ ហើយបានដាក់ព្យាបាទចំនួន ៦ ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ភស្តុតាងបន្ថែមលើបណ្តឹងសាទុក្ខចាប់តាំងពីការចេញសាល ក្រមក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ នោះគឺក៏បានប៉ះពាល់ដល់គម្រោងពេលវេលាសម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខដែរ។ ព្យាបាទទាំងនេះមួយភាគធំ គឺជាលទ្ធផលនៃការដាក់បង្ហាញភស្តុតាងដែលកំពុងតែដំណើរការទៅក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង ០០៤ ដែលព្យាបាទក្រោយគេបង្អស់ត្រូវ បានដាក់នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ហើយជាលទ្ធផលនៃ ការដាក់បង្ហាញភស្តុតាងដែលកំពុងបន្តធ្វើឡើងនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំ ជម្រះសាលាដំបូង។ ដោយសារមានសំណើសុំភស្តុតាងបន្ថែមនេះ ហើយ ទើបអង្គជំនុំជម្រះតុលាការ កំពូលបានសម្រេចមួយចំនួន ក្នុងនោះរួមមានការចាប់ផ្តើមធ្វើការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមមួយចំនួនតូច ព្រមទាំងកោះហៅសាក្សីសាក្សីបីនាក់លើបណ្តឹងសាទុក្ខ។ សវនាការស្តាប់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សីចំនួនបី នាក់នេះបានប្រព្រឹត្តទៅចាប់ពីថ្ងៃទី២ ដល់ ថ្ងៃទី០៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥។ ការស៊ើបអង្កេតបន្ថែមត្រូវ បានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥ នៅពេលដែលអង្គជំនុំ ជម្រះតុលាការកំពូលចេញនូវសេចក្តី សម្រេចទៅលើសំណើដែលនៅសេសសល់ទាំងឡាយស្នើសុំភស្តុតាងបន្ថែម។
- ៤៤ ការលំបាកមួយដែលនឹកស្មានមិនដល់នោះគឺបានកើតឡើងនៅពេលសវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលពេល នោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការពីថ្ងៃទី១៧ ដល់ថ្ងៃទី១៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ ប៉ុន្តែឃើញខ្លួនខ្លួនគ្មានជម្រើសក្រៅពីផ្អាកសវនាការនៅថ្ងៃដំបូង។ មូលហេតុគឺខ្លះតំណាង ផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ ជនជាប់ចោទ នួន ជា ដោយហេតុថា មេធាវីដែលចាត់តាំង សម្រាប់ការពារក្តីនួន ជាមិនបានចូលរួមសវនាការពេញលេញ ដោយអះអាងថាធ្វើតាមការណែនាំ របស់ ជនជាប់ចោទក្នុង ការធ្វើពហិការ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក៏សម្រេចចាត់តាំងមេធាវីប្រចាំការ សម្រាប់ នួនជា ដើម្បីធានាថាដំណើរការនីតិវិធី អាចបន្តដោយគ្មានការបង្អាក់ ដោយមិនគិតដល់ការប្រព្រឹត្តបែបនេះ ទៀត របស់ មេធាវី នួន ជា បច្ចុប្បន្ន។ ក្រោយពីមានការចាត់តាំងមេធាវីប្រចាំការ នៅថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥ និង ដោយពិចារណាដល់ការចាំបាច់ក្នុងការផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់គាត់រៀបចំ ការការពារក្តី អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានបើកសវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខនៅថ្ងៃទី១៦-១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ ដែលខណៈនោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានចាប់ផ្តើមពិភាក្សាសម្រេច និងព្រាង សាលដីកា។

- ៤៥ ចូរកត់សម្គាល់ជាពិសេសទៅលើកាលៈទេសៈពិសេសរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ដែលត្រូវដោះស្រាយទៅលើសេចក្តីសម្រេចមួយចំនួន ភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងវិធី ដែលសេចក្តីសម្រេចទាំងនោះបានធ្វើឡើងនៅក្នុងកិច្ចនីតិវិធីសវនាការ ដែលអាចប្តឹងសាទុក្ខបានតែក្រោយចេញសាលក្រមប៉ុណ្ណោះ។ ប្រការនេះមិនដូចគ្នាទៅនឹងស្ថានភាពនៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិឬ សាលាក្តីមិនអចិន្ត្រៃយ៍នោះទេ ដែលនៅទីនោះ គេមានលទ្ធភាពដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្ទាន់បង្ខំទៅលើសេចក្តីសម្រេច ពោលគឺ នៅខណៈពេលមានសវនាការ ដើម្បីដោះស្រាយវិវាទនានាដែលកើតឡើង។ ប៉ុន្តែ អនុលោមតាមវិធាន១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អវតក យុត្តាធិការបណ្តឹងសាទុក្ខ នៅអំឡុងពេលនីតិវិធីសវនាការ គឺមានតិចតួចណាស់។ ដូច្នេះ ក្រោយពីមានការវិភាគទៅលើសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង០០២ បង្ហាញច្បាស់ថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលឥឡូវនេះគឺត្រូវលះបង់ពេលវេលារបស់ខ្លួនប្រមាណ៥០% ដើម្បីពិនិត្យពិចារណាទៅលើបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលអាចត្រូវបានដោះស្រាយបានមុន ដូចនៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ឬសាលាក្តីមិនអចិន្ត្រៃយ៍។
- ៤៦ ដោយពិចារណាទៅលើកត្តាទាំងនេះ និង បទពិសោធន៍ដែលពាក់ព័ន្ធរបស់តុលាការអន្តរជាតិបន្តិយកម្ម និងតុលាការអន្តរជាតិ និងសាលាក្តីនានាដែលមានសំណុំរឿង ដែលមាន ទំហំ និង ភាពស្មុគស្មាញប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ការប៉ាន់ស្មានដ៏ត្រឹមត្រូវបំផុតមកដល់ពេលនេះគឺថា ដំណើរការបណ្តឹងសាទុក្ខប្រហែលជាអាច ត្រូវបញ្ចប់យ៉ាងឆាប់បំផុតគឺនៅចុងត្រីមាសទី២ក្នុងឆ្នាំ២០១៦។ ក្រោយពីទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន ដោយសារទីប្រឹក្សាសំខាន់ម្នាក់ដែលចូលរួមរៀបចំសាលដីកា និង អវត្តមានដោយមូលហេតុសុខភាព បច្ចុប្បន្នអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល រំពឹងថាការចេញសាលដីកានឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០១៦។ ប៉ុន្មានខែបន្ទាប់ទៀត នឹងចូលរួមពិភាក្សាសម្រេចបន្ថែមទៀត និងធ្វើសេចក្តីព្រាងសាលដីកា។ កាលបរិច្ឆេទប្រកាសសាលដីកា នឹងជូនដំណឹងប៉ុន្មានសប្តាហ៍មុន។
- ៤៧ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការបន្ទាប់ នៅក្នុងដំណើរការបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានខែខាងមុខ នឹងមានការពិនិត្យបន្ថែមទៀតទៅលើ ឯកសារទាំងអស់ ដែលបានដាក់ ការធ្វើសេចក្តីព្រាង ឯកសាររៀបចំសវនាការ និងការធ្វើសវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ។ បន្ទាប់មក អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងបញ្ចប់ការពិភាក្សាសម្រេច និងរៀបចំចេញសាលដីកាក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។

**ខ. សំណុំរឿង០០២/០២**

៤៨ សម្រាប់សំណុំរឿង០០២/០២ ដោយផ្អែកលើការព្យាករណ៍បច្ចុប្បន្នរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលថាការជំនុំជម្រះដំណាក់កាលទីពីរទំនងជានឹងមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងត្រូវការពេលវេលា ច្រើនដូច ជាការជំនុំជម្រះដំណាក់កាលទីមួយនោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏ព្យាករណ៍ស្រដៀងគ្នា នេះដែរនៅពេលនេះដែលថាបណ្តឹងសាទុក្ខ(ទាំងឡាយ)ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២នឹងមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញនិងត្រូវការពេលវេលាច្រើន ដូចគ្នានឹងបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ និង កត្តានានា ដូចជាសំណើសុំ ពន្យារពេលក្នុងការដាក់សារណា ឬព្យត្តិ ដើម្បីស្នើដាក់ជូនភស្តុតាងបន្ថែម អាចប៉ះពាល់ដល់រយៈពេលនៃដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ។ ទំហំការងារបែបនេះនឹងត្រូវការគិតបញ្ចូលទៅក្នុងការរៀបចំផែនការក្រោយពេលមានការដាក់បណ្តឹង សាទុក្ខ ។

៤៩ ជាងនេះទៅទៀត បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុង សំណុំរឿង០០២/០២ ត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេលបីខែជាក់ណាស់។ ផ្អែកលើបទពិសោធន៍ពី សំណុំរឿង០០២/០១ គិតជាមធ្យម រំពឹងថាមានបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗចំនួនមួយផងដែរក្នុងមួយខែក្នុង រយៈពេលមាននីតិវិធីសវនាការក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២។ ប្រការនេះអាចធ្វើឱ្យមានតម្រូវការធនធាន របស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកាន់តែធំឡើង ហើយ ប៉ះពាល់ដល់តារាងកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់ ការចេញសាលដីកា លើបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។

**VI. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន**

៥០ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ គេរំពឹងថា ព្រឹត្តិការណ៍ចំនួន២នឹងត្រូវសម្រេចបានក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ និង ០០២/០២៖ (i) ការចេញសាលដីកាក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១ និង (ii) ការបញ្ចប់សវនាការលើ ភស្តុតាងក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២។ ចំពោះសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ មានការរំពឹងថា នឹង សម្រេចបានព្រឹត្តិការណ៍ចំនួន៤៖ (i)សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរក្នុងសំណុំរឿង០០៣ (ii)ការចេញដីកាដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ ជាមួយនឹង សេចក្តីសម្រេចរបស់សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតថាតើត្រូវបញ្ជូនសំណុំ រឿងទៅជំនុំជម្រះ ឬ បញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធីតែម្តង។ (iii) សេចក្តីជូន

ដំណឹងអំពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរសម្រាប់ជនត្រូវចោទដែលនៅសេសសល់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ និង (iv)ការចេញដីកាដោះស្រាយក្នុង សំណុំរឿង០០៤ប្រឆាំងនឹង អេកា អាន និង សំណុំរឿង០០៤/០១ ប្រឆាំងនឹង អ៊ឹម ថៃម ជាមួយនឹងសេចក្តីសម្រេច របស់សហចៅ ក្រមស៊ើបអង្កេតថា តើត្រូវបញ្ជូន សំណុំរឿង ទៅជំនុំជម្រះ ឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី។

៥១ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧ មានការរំពឹងថានឹងសម្រេចបាននូវព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួន២ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២ ពោលគឺ៖ (i) ការចេញសេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល និង (ii) ការចេញ សាលក្រមលើ សំណុំរឿង ០០២/០២។ ក្នុងសំណុំរឿង០០៣ និង ០០៤ រំពឹងថានឹង សម្រេច បានគ្រោង ការសំខាន់ចំនួន ៣បន្ថែមទៀតគឺ (i) ការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកា ដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង ០០៣ និង (ii) ការចេញដីកាដោះស្រាយ ក្នុងសំណុំរឿង០០៤ ប្រឆាំង យឹម ទិត្យ និង (iii)ការ សម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយក្នុង សំណុំរឿង០០៤ ជាមួយនឹងសេចក្តី សម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះថា តើត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទាំងនេះ ទៅជំនុំជម្រះឬបញ្ចប់កិច្ចនីតិវិធី។ ក្នុងករណីដែលសំណុំរឿងណាមួយ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ទាំងមូល ឬ ដោយផ្នែកការព្យាករណ៍ ទុកនូវតារាងកំណត់ពេលវេលា ក្នុងសំណុំរឿងទាំងនេះគឺអាច យកមកវាយតម្លៃបាន។

៥២ ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០១៨ មានការរំពឹងទុកថានឹងសម្រេចបានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួន១ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១។ កាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយសម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខ។ ក្នុងករណីមានបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនឹងជាប់រវល់ធ្វើសវនាការបណ្តឹងសាទុក្ខ និងការ ពិភាក្សាសម្រេចក្នុងករណីដែលមានបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

៥៣ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ មានការរំពឹងថានឹងសម្រេចបាននូវព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចំនួន១ គឺ ៖ (i) ការចេញ សាលដីកាលើសំណុំរឿង០០២/០២។

៥៤ ការស្មានទុកនូវព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ ដែលរៀបរាប់ខាងលើនេះ មានសង្ខេបជូនក្នុងតារាងដែលភ្ជាប់ ជូនជាមួយនឹងផែនការនេះស្រាប់។

# តារាងកំណត់ពេលវេលាតាមការគ្រោងទុក ដែលមានព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ

| សំណុំរឿង       | ២០១៦                                          |          |          |          | ២០១៧     |          |          |          | ២០១៨     |          |          |          | ២០១៩     |          |          |          |
|----------------|-----------------------------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
|                | ត្រីមាស១                                      | ត្រីមាស២ | ត្រីមាស៣ | ត្រីមាស៤ | ត្រីមាស១ | ត្រីមាស២ | ត្រីមាស៣ | ត្រីមាស៤ | ត្រីមាស១ | ត្រីមាស២ | ត្រីមាស៣ | ត្រីមាស៤ | ត្រីមាស១ | ត្រីមាស២ | ត្រីមាស៣ | ត្រីមាស៤ |
| សំណុំរឿង០០២/០១ | កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខ<br>(ក) (ខ) |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |          |

(ក) ការបញ្ចប់សវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ

(ខ) សាលាដំបូង

|                |                                                   |
|----------------|---------------------------------------------------|
| សំណុំរឿង០០២/០២ | ដំណាក់កាលទី២នៃកិច្ចការ<br>(គ) (ឃ) (ង) (ច) (ឆ) (៣) |
|----------------|---------------------------------------------------|

(គ) ការបញ្ចប់សវនាការលើកស្តីប្រកាស

(ឃ) សេចក្តីសន្និដ្ឋានបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល

(ង) សាលាក្រុម

(ច) កាលបរិច្ឆេទកំណត់សម្រាប់បណ្តឹងសាទុក្ខប្រកាសនឹងសាលាក្រុម

(ឆ) សាលាដំបូង

|             |                                                           |
|-------------|-----------------------------------------------------------|
| សំណុំរឿង០០៣ | ការស៊ើបអង្កេត<br>(ជ) (ឈ) ដំណាក់កាលទី១<br>(ឈ) ដំណាក់កាលទី២ |
|-------------|-----------------------------------------------------------|

(ជ) ការជូនដំណឹងដីកាបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត

(ឈ) ដីកាដោះស្រាយ កសលស

(ឈ) សេចក្តីសម្រេចរបស់ អមជ ទៅលើដីកាដោះស្រាយ

|                                                    |                          |                                             |
|----------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------|
| សំណុំរឿង ០០៤/០១<br>វិសាលភាពបំបែក<br>ផ្តើម វិសាលភាព | ការស៊ើបអង្កេត<br>(ប) (១) | បណ្តឹងទូរណ៍ប្រកាសនឹងដីកាដោះស្រាយ<br>(២) (២) |
|----------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------|

|                                 |                              |                                             |
|---------------------------------|------------------------------|---------------------------------------------|
| សំណុំរឿង០០៤<br>ដោយគ្មានការបំបែក | ការស៊ើបអង្កេត<br>(ឆ) (៣) (៤) | បណ្តឹងទូរណ៍ប្រកាសនឹងដីកាដោះស្រាយ<br>(៥) (៥) |
|---------------------------------|------------------------------|---------------------------------------------|

ប្រសិនបើបំបែក

ប្រសិនបើបំបែក

|       |                 |
|-------|-----------------|
| អា អា | (៦) (៦) (៦) (៦) |
| យ យ   | (៦) (៦) (៦) (៦) |

(៦) ការជូនដំណឹងដីកាបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត ។ គេសម្រេចកំណត់សម្រាប់ទៅដីកាដោះស្រាយ ។ សំណុំរឿងនឹងត្រូវបានបំបែកប្រទេស។

(៧) ដីកាដោះស្រាយ កសលស ។ គេសម្រេចកំណត់សម្រាប់ទៅដីកាដោះស្រាយ ។ សំណុំរឿងនឹងត្រូវបានបំបែកប្រទេស។

(៨) សេចក្តីសម្រេចរបស់ អមជ ទៅលើដីកាដោះស្រាយ